

в печінці зародка на 13-22 тижнях і становлять 10% від усіх клітин. З віком зародка кількість клітин мезобластичного періоду зменшується, а кількість клітин нормобластичного еритропоєза збільшується. з 17 тижня.

Висновок

1. Печінка зародка людини з 8 по 21 тиждень внутрішньоутробного розвитку може розглядатися як перспективне джерело гемопоетичних стовбурових клітин в цілях трансплантації.
2. Кровотворні островці печінки зародка людини з 6 по 12 тиждень не містять зрілих лімфоцитів, які визивають реакцію відторження; дані клітини виявляються в 13-22 тижневих плодів.
3. Колонієутворюючі властивості клітин печінки 6-12 тижневих зародків значно вищі, чим такі у клітин червоного кісткового мозку дорослої людини і пуповинної крові.

ОСОБЛИВОСТІ АНАТОМІЧНОЇ ТА ГІСТОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ЧЕРВОПОДІБНОГО ВІДРОСТКУ ПЛОДІВ ЛЮДИНИ, НОВОНАРОДЖЕНИХ ТА ДІТЕЙ ГРУДНОГО ВІКУ

FEATURES OF ANATOMICAL AND HISTOLOGICAL STRUCTURE OF APPENDIX HUMAN FETUSES, NEWBORNS AND INFANTS

Marunyak D.K., Assoc. Prof. Hryn V.H.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра анатомії людини

Червоподібний відросток (апендикс) становить собою лімфоєпітеліальний орган, що входить до складу периферичного відділу імунної системи, який належить слизовим оболонкам травного тракту.

Метою нашого дослідження було вивчення особливостей морфофункціональної характеристики червоподібного відростка плодів людини, новонароджених та дітей грудного віку.

Матеріалом дослідження стали: 4 апендикси плодів людини, 3 апендикси новонароджених та 3 апендикси дітей грудного віку.

Методи дослідження: анатомічне препарування і морфометрія; пластинація препаратів у епоксидній смолі «Епон-812»; виготовлення пластинчастих епоксидних шліфів різної товщини, їх полірування, фарбування й вивчення у світловому мікроскопі; одержання мікрофотографій за допомогою цифрової фото-приставки.

У перші два тижні після народження апендикс за своїми розмірами цілком співставний з деякими його формами дорослої людини (має довжину приблизно 40 мм і товщину приблизно 5 мм). У цей час процес становлення імунної системи випереджає травну функцію шлунково-кишкового тракту. Однак, гістологічно, він ще перебуває на стадії диференціювання м'язової і слизової оболонок, у якій зменшується кількість кишкових ворсинок і збільшується кількість епітеліальних крип, а ознаки лімфоїдних вузликів повністю відсутні. Вже у сполучній тканині 3-х місячного плоду відбувається закладка і розвиток кишкових крипт, на дні яких є клітини Панета, що характеризуються численністю й купчастістю розташування. А через 3,5 місяців після народження апендикс є цілком сформованим лімфоєпітеліальним органом, бо в його слизовій оболонці, від основи до верхівки, закладено окремо і групами лімфоїдні вузлики.

У результаті дослідження було виявлено, що у людини червоподібний відросток з усіма властивими йому ознаками і наміченою межею між ним і сліпою кишкою сформований уже на третьому місяці ембріонального розвитку. У плодів людини слизова оболонка зачатку апендикса знаходиться на стадії формування кишкових крипт у вигляді дрібних проростань епітелію в сполучну тканину. На представлених препаратах новонароджених сформовані лімфоїдні вузлики не були виявлені. Головною умовою для початку їх формування є набуття епітеліальними криптами зрілої форми, коли їх донні відділи досягають м'язової пластинки слизової оболонки, і утворення підслизового сполучнотканинного прошарку. Така повна композиція виявлена на препараті апендиксу в 3,5-місячному віці постнатального життя. Крім того, повна співставність червоподібного відростку з розмірами червоподібних відростків дорослих людей вказує на те, що надалі з віком він не збільшується у розмірах.

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЛЕОМОРФНОЇ АДЕНОМИ СЛИННИХ ЗАЛОЗ

PATHOMORPHOLOGICAL ASPECTS OF THE PLEOMORPHIC ADENOMA OF SALIVARY GLANDS

Mischeryakova E., Zagoranska N., Assist. Filenko B.M., Assoc. Prof. Roiko N.V.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом

На сьогоднішній день, за даними багатьох досліджень, відмічається тенденція до зростання частоти новоутворень слинних залоз. У структурі пухлин слинних залоз перше місце займає плеоморфна аденома. Необхідно відзначити, що дана пухлина слинних залоз зустрічається майже у два рази частіше у жінок, ніж у чоловіків. Своєчасне виявлення неоплазій підвищує шанси на високу якість лікування та його успішність. Це потребує не лише досконалості диференціальної діагностики, а й попередньої категоризації людей з наявністю доброякісних новоутворень слинних залоз, зокрема, залежно від статі, для полегшення постановки клінічного діагнозу.

Мета дослідження – вивчення захворюваності та гістологічних варіантів плеоморфної аденоми в залежності від статі.

Методи дослідження. Ретроспективний аналіз випадків плеоморфної аденоми отриманий у Полтавському обласному патологоанатомічному бюро за 2015-2017 рр. Гістологічні препарати виготовлялись після фіксації у 10% розчині нейтрального формаліну за загальноприйнятими методиками з фарбуванням гематоксиліном та еозином.

Результати дослідження. За період з 2015 по 2017 роки пухлини слинних залоз виявили у 54 хворих, з яких доброякісні новоутворення склали 46 (85,2%) випадків, злаякісні – 8 (14,8%).

Серед доброякісних неоплазій зустрічались плеоморфна аденома (80,43%), аденолімфома (15,22%), міоєпітеліальна аденома (4,35%). Змішана пухлина переважала у жінок (67,6%) у порівнянні з чоловіками (32,4%).

Мікроскопічна будова плеоморфної аденоми характеризується наявністю епітеліальної тканини, що представлена тубулярними, трабекулярними, солідними пластами епітеліальних клітин та стромальним компонентом, що має різноманітну будову. Провівши аналіз гістологічної будови стромального компоненту плеоморфної аденоми у жінок, отримали наступні результати: у 9,09% спостерігалось рівномірне співвідношення хондроїдного, міксоїдного та мукоїдного компонентів; 9,09% характеризувалось переважанням мукоїдного компоненту; у 27,27% хворих жінок виявили рівномірне співвідношення мукоїдної та міксоїдної тканини; переважання міксоїдного та хондроїдного компонентів спостерігалось у 18,18% та 36,37% пацієнток відповідно. У чоловіків визначалась менш різноманітна гістологічна картина, що характеризувалась переважанням міксоїдного компоненту у 40%, хондроїдного – у 20% та у 40 % хворих виявили рівномірне співвідношення хондроїдної та міксоїдної тканин.

Висновки: Таким чином, наші дослідження співпадають з літературними даними, що плеоморфна аденома є найбільш розповсюдженою епітеліальною пухлиною слинних залоз. У жінок змішана пухлина спостерігається майже у 2 рази частіше ніж у чоловіків. Гістологічно у жінок визначається більш різноманітна картина строми пухлини у порівнянні з чоловіками, що характеризується різноманітним співвідношенням хондроїдного, міксоїдного та мукоїдного компонентів.

СТОББУРОВІ КЛІТИНИ

STEM CELLS

Nazarenko D.R., Tertyshnyk Y.I., Dovgopoly A.A., Prof. Shepitko V.I., M.D.

ВДНЗУ „Українська медична стоматологічна академія”

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Надзвичайно актуальним у наш час є вивчення характеристик стовбурових клітин з метою лікування патологічних станів організму. Доказано, що регенерація тканин на протязі життєдіяльності живих організмів проходить завдяки стовбуровим клітинам. Всі клітини цього типу можуть самовідновлюватись і диференціюватись. Проте, крім цих двох критичних здібностей, стовбурові клітини широко різняться.

Наукова новизна роботи полягає у систематизації та узагальненні наукових досліджень з українських та іноземних джерел.

Мета: показати функції та диференціювання стовбурових клітин в залежності від дії різних факторів, практичне застосування стовбурових клітин в медицині та перспективи їх дослідження.

Методи дослідження: порівняльно-описовий, пошуковий, теоретичний, узагальнення, аналітичний.

Результати роботи: На підставі даних літератури нами встановлено, що індуковані клітини плюрипотентного стовбура (iPS) - це клітини, які були розроблені в лабораторії шляхом перетворення тканин-специфічних клітин, таких як клітини шкіри, у клітини, які ведуть себе як ембріональні стовбурові клітини. Клітини iPS є найважливішими інструментами, які допоможуть більше дізнатися про нормальний розвиток та появу захворювань та їх прогресування, і вони також корисні для розробки та тестування нових ліків та терапії. Хоча клітини iPS поділяють багато однакових характеристик ембріональних стовбурових клітин, включаючи здатність породжувати всі типи клітин в організмі, вони не тотожні. З одного боку, перші клітини iPS були створені за допомогою вірусів для вставки додаткових копій генів у тканинні клітини. Дослідники експериментують з багатьма альтернативними способами створення клітин iPS, з тим щоб вони в кінцевому підсумку були використані як джерело клітин або тканин для лікування.

Висновки: стовбурові клітини слід розглядати як альтернативний метод лікування в майбутньому, як сировину, з якої можна виростити органи, після трансплантації в яких не виникатиме імунологічний конфлікт.

ГІСТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ РОГІВКИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ НЕПРОНИКАЮЧІЙ ТРАВМІ ТА В УМОВАХ ЇЇ КОРЕКЦІЇ У РАННІ ТЕРМІНИ

THE HISTOLOGICAL CHANGES OF THE CORNEA AT AN EXPERIMENTAL NONPENETRATING TRAUMA AND IN THE CONDITIONS OF ITS EARLY CORRECTION

Nesteruk S.V., Prof. Klishch I.M., M.D.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Кафедра клініко-лабораторної діагностики

Актуальність. Проблема відновлення ушкодженої поверхні рогівки, її цілісності та прозорості являється актуальною медичною, соціальною та економічною проблемою в офтальмології, оскільки в результаті лікування не завжди вдається зберегти її фізіологічні властивості.

Мета. встановити ранні морфологічні зміни рогівки очей за умов експериментальної непроникаючої механічної травми та в умовах корекції її Солкосерилом і низькомолекулярними пептидами.

Результати. Мікроскопічні дослідження рогівки очей кролів, проведені через 3 доби після механічної травми за умов її корекції Солкосерилом показали, що центральна ділянка рани не мала переднього епітелію. Власна речовина рогівки у поверхневій ділянці мала пошкоджені сполучнотканинні пластинки, які витончені, їх колагенові волокна погано структуровані. Проте, на відміну від рогівок очей тварин контрольної групи, спостерігались фіброласти збільшені за розмірами, з потовщеними відростками, крупними ядрами, що характеризує їх активність. Наявна виразна лейкоцитарна інфільтрація та крупні макрофаги в цієї зоні.

В нижче розташовані ділянки власної речовини рогівки спостерігався набряк з утворенням подовгастої форми порожнин різних розмірів, проте він був меншим ніж у тварин з не корегованою механічною травмою. Між пластинками власної речовини відмічались фіброцити.

У задньому епітелії спостерігалися незначні деструктивні зміни, задня погранична пластинка місцями потовщена, нечітко контурована.